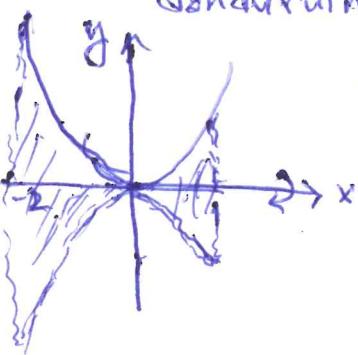

1

DÖNEL CISIMLERİN HACİMLERİ İÇİN ALIŞTIRMALAR.

- ① $y = x^2$ eğrisinin $-2 \leq x \leq 1$ için belirlediği bölgeyi x -ekseni etrafında döndürülmesiyle oluşan cismin hacmini bulunuz.

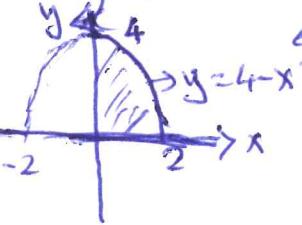
Disk Yöntemi ile

$$\begin{aligned} V_{ox} &= \pi \int_{-2}^1 y^2 dx \\ &= \pi \int_{-2}^1 x^4 dx = \pi \left(\frac{x^5}{5} \right) \Big|_{-2}^1 \\ &= \frac{33}{5} \pi \text{ br}^3. \end{aligned}$$

Kabuk Yöntemi ile

$$\begin{aligned} V_{ox} &= 2\pi \int_0^1 (1-y) dy + 2\pi \int_0^4 y(2-y) dy \\ &= 2\pi \int_0^1 (y - y^{3/2}) dy + 2\pi \int_0^4 (2y - y^{3/2}) dy \\ &= \dots = \frac{33}{5} \pi \text{ br}^3 \text{ olur.} \end{aligned}$$

- 2) $y = 4 - x^2$ eğrisinin, $0 \leq x \leq 2$ için belirlediği bölgeyi y -ekseni etrafında döndürülmesiyle dönel cisimin hacmi?

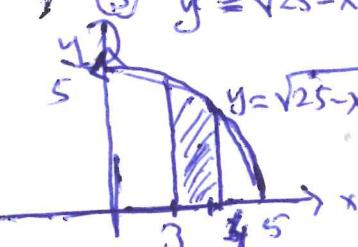
Disk Yöntemi ile:

$$\begin{aligned} V_{oy} &= \pi \int_0^4 x^2 dy = \pi \int_0^4 (4-y) dy \\ &= \pi (4y - \frac{y^2}{2}) \Big|_0^4 = \dots = 8\pi \end{aligned}$$

Kabuk Yöntemi ile:

$$\begin{aligned} V_{oy} &= 2\pi \int_0^2 x(4-x^2) dx \\ &= 2\pi \int_0^2 (4x - x^3) dx = \dots = 8\pi. \end{aligned}$$

- 3) $y = \sqrt{25-x^2}$ eğrisinin $3 \leq x \leq 4$ için belirlediği bölgeyi y -ekseni etrafında döndürülmesiyle dönel cisimin hacmi?

Kabuk Yöntemi ile:

$$\begin{aligned} V_{oy} &= 2\pi \int_3^4 xy dx = 2\pi \int_3^4 x \cdot \sqrt{25-x^2} dx \\ &= -\frac{2\pi}{3} (25-x^2)^{3/2} \Big|_3^4 = \dots = \frac{74}{3} \pi. \end{aligned}$$

Disk Yöntemi ile

$$\begin{aligned} V_{oy} &= \pi \int_0^3 (x_2^2 - x_1^2) dy + \pi \int_3^4 (x_2^2 - x_1^2) dy \\ &= \pi \int_0^3 (16-y^2) dy + \pi \int_3^4 ((25-y^2)-9) dy \\ &= 21\pi + \pi \int_3^4 (16-y^2) dy = 21\pi + \pi \left(16y - \frac{y^3}{3} \right) \Big|_3^4 \\ &= 21\pi + \frac{11\pi}{3} = \frac{63+11\pi}{3} \pi = \frac{74}{3} \pi \text{ br}^3 \text{ olur.} \end{aligned}$$

17.01.2008

SINAV PROGRAMI

MELİS ERTÜRK

LİSE 1 NO:664

$$\int e^{lnx} dx = x \ln x - \int 1 dx \\ u = \ln x \rightarrow du = \frac{dx}{x} \\ dv = dx \rightarrow v = x \\ \int e^{lnx} dx = x \ln x - x + C \quad \checkmark$$

- K. CZERNY

Exercises 50,

Op. 740, No: 17

- F. LISZT

Liebesträume,

Notturno III, La b Maj.

$$\int_{1}^e (lnx)^2 dx = \int_{1}^e lnx \cdot lnx dx = lnx(x \ln x - x) - \int_{1}^e (lnx - 1) dx \\ u = \ln x \rightarrow du = \frac{dx}{x} \\ dv = lnx dx \rightarrow v = x \ln x - x \\ = 1 \cdot \underbrace{(e \cdot 1 - e)}_{=0} + (e \cdot e - e) + 1 + (e - 1) = e.$$

(2)

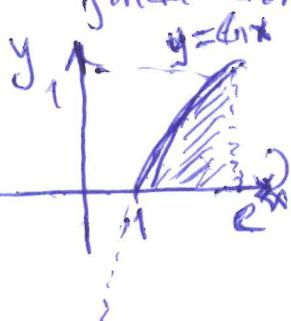
Not ① $R = \{(x,y) \mid a \leq y \leq f(x), a \leq x \leq b\}$ bölgisinin

6. $y = d$ doğrusu etrafında döndürülmesiyle oluşan dönel cismin hacmi, Disk Yarımetri ile $\boxed{V_{ox} = \pi \int_a^b (d - f(x))^2 dx}$ ile hesaplanır

② $R = \{(x,y) \mid a \leq x \leq g(y), c \leq y \leq d\}$ bölgisinin $x=a$ doğrusu etrafında döndürülmesiyle oluşan dönel cismin hacmi, Disk Yarımetri ile $\boxed{V_{oy} = \pi \int_c^d (a - g(y))^2 dy}$ ile hesaplanır.

③ Kabuk Yarımetri ile $\boxed{V_{oy} = 2\pi \int_c^d (a - x)g(y) dy}$ ile hesaplanır.

④ $y = \ln x$ eğrisinin, $1 \leq x \leq e$ ian belirlediği bölgeyi x -ekseni etrafında döndürülmesiyle dönel cismin hacmi?

Disk Yarımetri ile

$$\begin{aligned} V_{ox} &= \pi \int_1^e y^2 dx = \pi \int_1^e (\ln x)^2 dx \\ &= \pi \left[(x \ln x - x) \Big|_1^e - \int_1^e (\ln x - 1) dx \right] \\ &= \pi \left[1 \cdot (e \ln e - e) - \int_1^e (x \ln x - x) dx + x \Big|_1^e \right] \\ &= -\pi(e - e + 0 + 1) + (e - 1)\pi = \pi(e - 2) \text{ dir.} \end{aligned}$$

Kabuk Yarımetri ile

$$\begin{aligned} V_{ox} &= 2\pi \int_1^e y(e - e^y) dy \\ &= 2\pi \left(\frac{y^2}{2} - ye^y + e^y \Big|_1^e \right) \\ &= \pi(e - 2) \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

⑤ $y = x^{4/3}$, $0 < x \leq 1$ bölgisinin y -ekseni etrafında

Kabuk Yarımetri ile

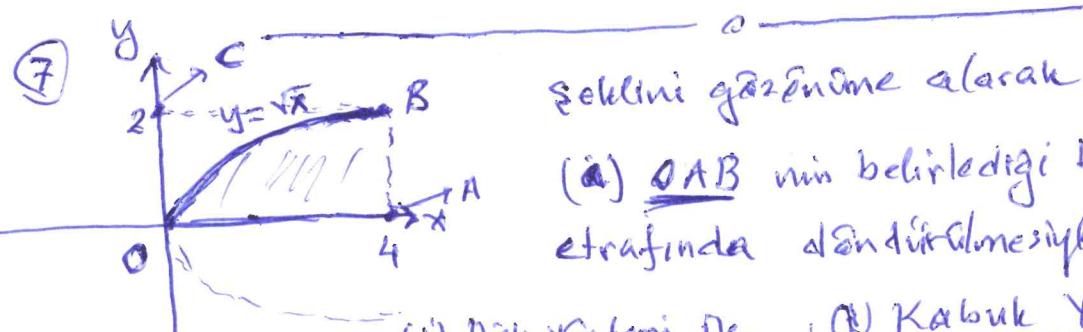
$$\begin{aligned} V_{oy} &= 2\pi \int_0^1 xy dx = 2\pi \int_0^1 x \cdot x^{4/3} dx \\ &= 2\pi \int_0^1 x^{7/3} dx = 2\pi \lim_{a \rightarrow 0^+} \left(\frac{3}{2} x^{2/3} \Big|_a^1 \right) = 2\pi \lim_{a \rightarrow 0^+} \left(\frac{3}{2} - \frac{3}{2} a^{2/3} \right) \\ &= 2\pi \cdot \frac{3}{2} = 3\pi \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

6) $y = (x^2 + 1)^{-\frac{3}{2}}$ eğrisinin $0 \leq x < \infty$ için belirlediği bölgenin $\text{x-ekseni etrafında döndürülmesiyle, olusan... neden olası bir hacim?}$ (3)

Disk Yöntemi ile: $V_{ox} = \pi \int_0^\infty y^2 dx = \pi \int_0^\infty \frac{dx}{(x^2+1)^3} = \pi \lim_{A \rightarrow \infty} \int_0^A \frac{dx}{(x^2+1)^3}$

$$= \pi \cdot \lim_{A \rightarrow \infty} \left[\frac{1}{4} \frac{x}{(x^2+1)^2} + \frac{3}{8} \frac{x}{(x^2+1)} + \frac{3}{8} \arctan x \right]_0^A$$

$$= \pi \cdot \lim_{A \rightarrow \infty} \left[\frac{A}{4(A^2+1)^2} + \frac{3A}{8(A^2+1)} + \frac{3}{8} \arctan A - 0 \right] = \pi \cdot \frac{3}{8} \cdot \frac{\pi}{2} = \frac{3\pi^2}{16} \text{ d.m.}$$

Şeklini göz önünde alarak

(a) OAB nin belirlediği bölgenin x -ekseni etrafında döndürülmesiyle ---

(i) Disk Yöntemi ile

$$V_{ox} = \pi \int_0^4 y^2 dx = \pi \int_0^4 x dx$$

$$= \pi \left(\frac{x^2}{2} \Big|_0^4 \right) = 8\pi \text{ bulunur.}$$

(ii) Kabuk Yöntemi ile

$$V_{ox} = 2\pi \int_0^2 xy dy = 2\pi \int_0^2 (4-y^2)y dy$$

$$= 2\pi \int_0^2 (4y - y^3) dy = \dots = 8\pi \text{ d.m.}$$

(b) ABC nin belirlediği bölgenin x -ekseni etrafında döndürülmesiyle ---

(i) Disk Yöntemi ile:

$$V_{ox} = \pi \int_0^4 (2^2 - y^2) dx = \pi \int_0^4 (4-x) dx$$

$$= \left(4x - \frac{x^2}{2} \right) \Big|_0^4 = 8\pi \text{ d.m.}$$

(ii) Kabuk Yöntemi ile

$$V_{ox} = 2\pi \int_0^2 xy dx = 2\pi \int_0^2 y^2 \cdot y dy$$

$$= 2\pi \int_0^2 y^3 dy = 2\pi \left(\frac{y^4}{4} \Big|_0^2 \right) = 8\pi \text{ d.m.}$$

(c) ABC nin y -ekseni etrafında döndürülmesiyle --- hacim?

(i) Disk (Silindir) Yöntemi ile

$$V_{oy} = \pi \int_0^2 x^2 dy = \pi \int_0^2 y^4 dy$$

$$= \pi \left(\frac{y^5}{5} \Big|_0^2 \right) = \frac{32}{5}\pi$$

(ii) Kabuk Yöntemi ile

$$V_{oy} = 2\pi \int_0^4 x \cdot (2-y) dx$$

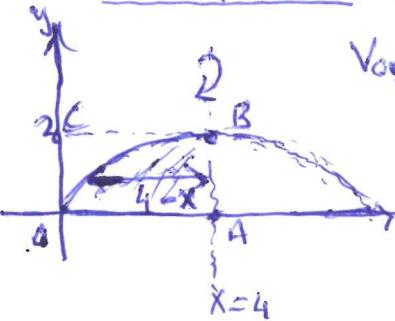
$$= 2\pi \int_0^4 x \cdot (2-\sqrt{x}) dx = 2\pi \int_0^4 (2x - x^{3/2}) dx$$

$$= 2\pi \left(x^2 - \frac{2}{5}x^{5/2} \right) \Big|_0^4 = \frac{32}{5}\pi \text{ br.}^3$$

(4)

(d) $\triangle ABC$ nin $x=4$ doğrusu etrafında döndürülmesiyle --- hacim?

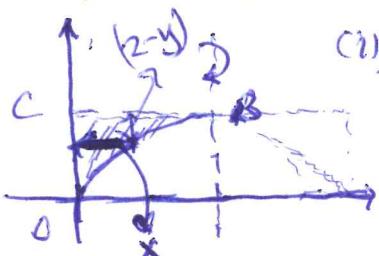
(i) Disk Yöntemi ile

$$\begin{aligned} V_{\text{oy}} &= \pi \int_0^2 (4-y^2)^2 dy \\ &= \pi \int_0^2 (16-8y^2+y^4) dy \\ &= \pi \left(16y - \frac{8}{3}y^3 + \frac{y^5}{5} \right) \Big|_0^2 \\ &= \dots = \frac{256}{15} \pi. \end{aligned}$$

(ii) Kabuk Yöntemi ile:

$$\begin{aligned} V_{\text{oy}} &= 2\pi \int_0^4 (4-x)y dx = 2\pi \int_0^4 (4-x)\sqrt{x} dx \\ &= 2\pi \int_0^4 (4\sqrt{x} - x^{3/2}) dx \\ &= 2\pi \left(\frac{8}{3}\sqrt{x^3} - \frac{2}{5}x^{5/2} \right) \Big|_0^4 \\ &= \dots = \frac{256}{15} \pi \text{ br}^3. \end{aligned}$$

(e) $\triangle ABC$ nin $x=4$ doğrusu etrafında döndürülmesiyle --- hacim?

(i) Disk Yöntemi

$$\begin{aligned} V_{\text{oy}} &= \pi \int_0^2 (4^2 - (4-x)^2) dy \\ &= \pi \int_0^2 (8x - x^2) dy \\ &= \pi \int_0^2 (8y^2 - y^4) dy = \frac{224}{15} \pi \end{aligned}$$

(ii) Kabuk Yöntemi ile

$$\begin{aligned} V_{\text{oy}} &= 2\pi \int_0^4 (4-x)(2-y) dx \\ &= 2\pi \int_0^4 (4-x)(2-\sqrt{x}) dx \\ &= 2\pi \int_0^4 (8-4\sqrt{x}-2x+x^{3/2}) dx = -\frac{224}{15} \pi \end{aligned}$$

(f) $\triangle ABC$ nin $y=2$ doğrusu etrafında döndürülmesiyle --- hacim?(i) Disk Yöntemi ile: $V_{\text{ox}} = \pi \int_0^4 (2-y)^2 dx$ | Kabuk Yöntemi ile

$$\begin{aligned} &= \pi \int_0^4 (2-\sqrt{x})^2 dx = \pi \int_0^4 (4-4\sqrt{x}+x) dx \\ &= (4x - \frac{8}{3}\sqrt{x^3} + \frac{x^2}{2}) \Big|_0^4 = \frac{8}{3} \pi \text{ br}^3. \end{aligned}$$

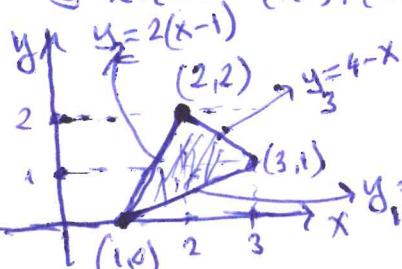
$$\begin{aligned} V_{\text{ox}} &= 2\pi \int_0^2 x \cdot (2-y) dy \\ &= 2\pi \int_0^2 y^2 (2-y) dy = \dots \end{aligned}$$

(g) $\triangle ABC$ nin $y=2$ doğrusu etrafında döndürülmesiyle --- hacim?(i) Disk Yöntemi ile $V_{\text{ox}} = \pi \int_0^4 (2^2 - (2-y)^2) dx$ | Kabuk Yöntemi ile:

$$\begin{aligned} &= \pi \int_0^4 (4 - 4 + 4y - y^2) dx = \pi \int_0^4 (4\sqrt{x} - x) dx \\ &= \pi \left(\frac{8}{3}\sqrt{x^3} - \frac{x^2}{2} \right) \Big|_0^4 = \frac{40}{3} \pi. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} V_{\text{ox}} &= 2\pi \int_0^2 (4-x)(2-y) dy \\ &= 2\pi \int_0^2 (4-y^2)(2-y) dy = \dots \end{aligned}$$

(8) Köşeleri $(1,0)$, $(3,1)$ ve $(2,2)$ noktaları olan üçgenin y -ekseni etrafında ---

Kabuk Yöntemi $V_{\text{oy}} = 2\pi \int_1^2 (y_2-y_1)x dx + 2\pi \int_1^3 (y_3-y_1)x dx$

$$= 2\pi \left[\int_1^2 (2(x-1) - \frac{1}{2}(x-1))x dx + \int_1^3 ((4-x) - \frac{1}{2}(x+1))x dx \right] = 6\pi \text{ br}^3.$$

Disk Yöntemi: $V_{\text{oy}} = \pi \int_0^1 (x_1^2 - x_2^2) dy + \pi \int_1^2 (x_3^2 - x_2^2) dy$

$$= \pi \int_0^1 ((2y+1)^2 - (\frac{y+1}{2})^2) dy + \pi \int_1^2 ((4-y)^2 - (\frac{y+1}{2})^2) dy = \dots$$

EĞRİ UZUNLUKU İÇİN ALIŞTIRMALAR.

① $x = \ln t$, $y = \frac{1}{t}$, ($1 \leq t \leq 2$) parametrik eğrisinin uzunluğunu?

$$\begin{aligned} l &= \int_1^2 \sqrt{\left(\frac{dx}{dt}\right)^2 + \left(\frac{dy}{dt}\right)^2} dt = \int_1^2 \sqrt{\left(\frac{1}{t}\right)^2 + \left(-\frac{1}{t^2}\right)^2} dt = \int_1^2 \frac{\sqrt{1+t^2}}{t^2} dt \\ &= -\frac{1}{t} \cdot \sqrt{1+t^2} \Big|_1^2 + \int_1^2 \frac{1}{\sqrt{1+t^2}} dt = \sqrt{2} - \frac{1}{2}\sqrt{5} + \operatorname{Arcsinh}(t) \Big|_1^2 = \sqrt{2} - \frac{\sqrt{5}}{2} + \ln\left(\frac{2+\sqrt{5}}{1+\sqrt{2}}\right) \end{aligned}$$

② $x = g(y) = \frac{1}{6}y^3 + \frac{1}{2y}$, ($1 \leq y \leq 3$) eğrisinin uzunluğunu bulunuz

$$\begin{aligned} l &= \int_1^3 \sqrt{1 + \left(\frac{dx}{dy}\right)^2} dy = \int_1^3 \sqrt{1 + (g'(y))^2} dy = \int_1^3 \sqrt{\left(\frac{y^2}{2} - \frac{1}{2y^2}\right)^2 + 1} dy = \int_1^3 \sqrt{\frac{y^4}{4} + \frac{1}{2} + \frac{1}{4y^4}} dy \\ &= \int_1^3 \frac{1}{2} \cdot \sqrt{y^2 + \frac{1}{y^2}} dy = \frac{1}{2} \int_1^3 \left(y^2 + \frac{1}{y^2}\right) dy = \frac{1}{2} \left(\frac{y^3}{3} - \frac{1}{y}\right) \Big|_1^3 = \dots = \frac{14}{3} \text{ birim.} \end{aligned}$$

③ $y = \ln(\sin x)$, ($\frac{\pi}{3} \leq x \leq \frac{2\pi}{3}$) eğrisinin yay uzunluğunu bulunuz.

$$\begin{aligned} l &= \int_{\pi/3}^{2\pi/3} \sqrt{1 + \left(\frac{dy}{dx}\right)^2} dx = \int_{\pi/3}^{2\pi/3} \sqrt{1 + (y')^2} dx = \int_{\pi/3}^{2\pi/3} \sqrt{1 + (\cot x)^2} dx = \int_{\pi/3}^{2\pi/3} \sqrt{1 + \csc^2 x} dx \\ &= \int_{\pi/3}^{2\pi/3} \csc x dx = -\ln|\csc x + \cot x| \Big|_{\pi/3}^{2\pi/3} = -\ln\left|\frac{2}{\sqrt{3}} - \frac{1}{\sqrt{3}}\right| + \ln\left|\frac{2}{\sqrt{3}} + \frac{1}{\sqrt{3}}\right| \\ &\quad = \ln\left(\frac{3\sqrt{3}}{\sqrt{5}}\right) = \ln 3 // . \end{aligned}$$

④ $x = \int_0^y \sqrt{\cosh t} dt$, ($0 \leq y \leq 2$) eğrisinin uzunluğunu bulunuz

$$\begin{aligned} l &= \int_0^2 \sqrt{1 + \left(\frac{dx}{dy}\right)^2} dy = \int_0^2 \sqrt{1 + (\cosh y)^2} dy \quad \frac{dx}{dy} = \frac{d}{dx} \left(\int_0^y \sqrt{\cosh t} dt \right) \\ &= \int_0^2 \sqrt{1 + \cosh y} dy = \int_0^2 \sqrt{2\cosh^2 y/2} dy = \sqrt{2} \int_0^2 \cosh(y/2) dy = 2\sqrt{2} \sinh(y/2) \Big|_0^2 \\ &= 2\sqrt{2} \sinh(1) = \sqrt{2}(e - \frac{1}{e}) \text{ birim.} \end{aligned}$$

⑤ $x = a \cos^3 t$, ($0 \leq t \leq 2\pi$, $a > 0$) eğrisinin uzunluğunu bulunuz.

$$\begin{aligned} \frac{dx}{dt} &= -3a \cos^2 t \cdot \sin t \quad \left\{ \Rightarrow \left(\frac{dx}{dt}\right)^2 + \left(\frac{dy}{dt}\right)^2 \right. \\ \frac{dy}{dt} &= 3a \sin^2 t \cdot \cos t \quad \left. \Rightarrow 9a^2 \cos^4 t \cdot \sin^2 t \right. \\ &= 9a^2 \cos^4 t \cdot \sin^2 t + 9a^2 \sin^4 t \cdot \cos^2 t \\ &= 9a^2 \cos^2 t \cdot \sin^2 t \underbrace{(\cos^2 t + \sin^2 t)}_{=1} \\ &= 9a^2 \cos^2 t \cdot \sin^2 t \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} l &= \int_0^{2\pi} \sqrt{\left(\frac{dx}{dt}\right)^2 + \left(\frac{dy}{dt}\right)^2} dt = \int_0^{2\pi} \sqrt{9a^2 \cos^2 t \cdot \sin^2 t} dt \\ &= \frac{3a}{2} \int_0^{2\pi} 2\cos t \cdot \sin t dt = \frac{3}{2} a \cdot \int_0^{2\pi} \sin 2t dt \\ &= \frac{3}{2} a \left[-\frac{\cos 2t}{2} \right]_0^{2\pi} = 6\pi a \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

(6)

YÜZEY ALANLARI İÇİN ALIŞTIRMALAR.

- ① $x = t^3, y = \frac{3}{2}t^2$, ($0 \leq t \leq 1$) parametrik eğrisi ile belirlenen bölgemin x -ekseni etrafında döndürülmesiyle oluşan dönel cismin yüzey alanını bulunuz.

$$A_{ox} = 2\pi \int_0^1 y \cdot \sqrt{\left(\frac{dx}{dt}\right)^2 + \left(\frac{dy}{dt}\right)^2} dt = 2\pi \int_0^1 \frac{3}{2}t^2 \sqrt{9t^4 + \frac{9}{4}t^2} dt = 9\pi \int_0^1 t^3 \sqrt{t^2 + \frac{1}{4}} dt$$

$$= \frac{9\pi}{2} \int_0^u (u-1) \cdot \sqrt{u} du = \frac{9}{2}\pi \left(\frac{2}{5}u^{5/2} - \frac{2}{3}u^{3/2} \right) \Big|_0^u = \frac{6}{5}\pi(\sqrt{2}+1) \text{ dir.}$$

$\begin{matrix} u=t^2 \\ du=2t dt \end{matrix}$

- ② $x = y_t, y = \ln t$ ($\frac{1}{2} \leq t \leq 1$) $\equiv (t = x, \text{ rəm } y = \ln(y/x) = -\ln x, 1 \leq x \leq 2)$ eğrisi ile belirlenen bölgemin y -ekseni etrafında döndürülmesiyle oluşan dönel cismin yüzey alanını bulunuz.

$$A_{oy} = 2\pi \int_1^2 x \cdot \sqrt{1 + (y'(x))^2} dx = 2\pi \int_1^2 x \cdot \sqrt{1 + \frac{1}{x^2}} dx = 2\pi \int_1^2 \sqrt{1+x^2} dx$$

$$= \pi \left[x \sqrt{1+x^2} + \ln|x + \sqrt{1+x^2}| \right] \Big|_1^2 = \int \sec \cdot \sec^2 t dt = \sec \tan - \int \sec \cdot \tan^2 t dt$$

$$= \pi \left[2\sqrt{5} + \ln|2+\sqrt{5}| - \sqrt{2} - \ln|\sqrt{5}+1| \right]$$

$$= \pi \left[2\sqrt{5} - \sqrt{2} + \ln \left| \frac{2+\sqrt{5}}{1+\sqrt{2}} \right| \right]$$

ləğlənur.

$$\begin{aligned} \int \sqrt{1+x^2} dx &= \int \sec^3 t dt \\ x = \tan t &\rightarrow \frac{1}{\sqrt{1+t^2}} dx = \sec^2 t dt \\ dx = \sec^2 t dt &\Rightarrow \int \sec^3 t dt = \frac{1}{2} \sec \tan + \int \sec t dt \\ u = \sec t &\rightarrow du = \sec \tan dt \\ dv = \sec^2 t dt &\rightarrow v = \tan t \\ &= \frac{\sec \tan}{2} + \ln |\sec + \tan| \\ &= \frac{x \cdot \sqrt{1+x^2}}{2} + \frac{1}{2} \ln |x + \sqrt{1+x^2}| \text{ dir.} \end{aligned}$$

- ③ $x = y^{1/3}$, $0 \leq y \leq 1$ eğrisinin belirllediği bölgemin y -ekseni etrafında döndürülmesiyle oluşan dönel cismin yüzey alanını bulunuz

$$\frac{dx}{dy} = \frac{1}{3}y^{-2/3}$$

$$A_{oy} = 2\pi \int_0^1 x \cdot \sqrt{1 + \left(\frac{dx}{dy}\right)^2} dy = 2\pi \int_0^1 y^{1/3} \cdot \sqrt{1 + \left(\frac{1}{3}y^{-2/3}\right)^2} dy = 2\pi \int_0^1 y^{1/3} \cdot \frac{\sqrt{3(y^{2/3})^2 + 1}}{3y^{2/3}} dy$$

$$= \frac{2\pi}{3} \int_0^1 2y^{-1/3} \cdot \sqrt{1 + (3y^{2/3})^2} dy = \frac{\pi}{3} \int_0^3 \sqrt{1+u^2} du = \frac{\pi}{3} \left[\frac{1}{2}u\sqrt{1+u^2} + \frac{1}{2}\ln|u+\sqrt{1+u^2}| \right] \Big|_0^3$$

$$= \frac{\pi}{6} [3\sqrt{10} + \ln(3+\sqrt{10}) - 0] = \frac{\sqrt{10}}{2} \pi + \frac{\pi}{6} \ln(3+\sqrt{10}) \text{ dir.}$$

- ④ $y = e^{-x}$, ($0 \leq x < \infty$) eğrisinin belirllediği bölgemin x -ekseni etrafında döndürülmesiyle elde edilen dönel cismin yüzey alanını bulunuz. (varsayı).

$$A_{ox} = 2\pi \int_0^\infty y \cdot \sqrt{1 + (y'(x))^2} dx = 2\pi \int_0^\infty e^{-x} \cdot \sqrt{1 + (-e^{-x})^2} dx = 2\pi \lim_{R \rightarrow \infty} \int_0^R e^{-x} \cdot \sqrt{1+e^{-2x}} dx$$

$$= 2\pi \lim_{R \rightarrow \infty} \int_0^R e^{-x} \cdot \sqrt{1+e^{-2x}} dx = 2\pi \lim_{R \rightarrow \infty} \int_1^R \sqrt{1+u^2} (-du) = 2\pi \lim_{R \rightarrow \infty} \int_R^\infty \sqrt{1+u^2} du$$

$$= 2\pi \lim_{R \rightarrow \infty} \left[\frac{1}{2}u\sqrt{1+u^2} + \frac{1}{2}\ln|u+\sqrt{1+u^2}| \right] \Big|_R^\infty = \pi \lim_{R \rightarrow \infty} [\sqrt{2} + \ln(1+\sqrt{2}) - e^{-2} \cdot \sqrt{1+e^{-2R}} \cdot \ln|e^{-2R} + \sqrt{1+e^{-2R}}|]$$

$$= \pi \cdot \lim_{R \rightarrow \infty} \left(-e^{-R} \sqrt{1+e^{-2R}} - \ln|e^{-R} + \sqrt{1+e^{-2R}}| + \sqrt{2} + \ln(1+\sqrt{2}) \right) = \pi \cdot (\sqrt{2} + \ln(1+\sqrt{2})) \cdot \frac{1}{\sqrt{1+e^{-2R}}}$$

ləğlənur.